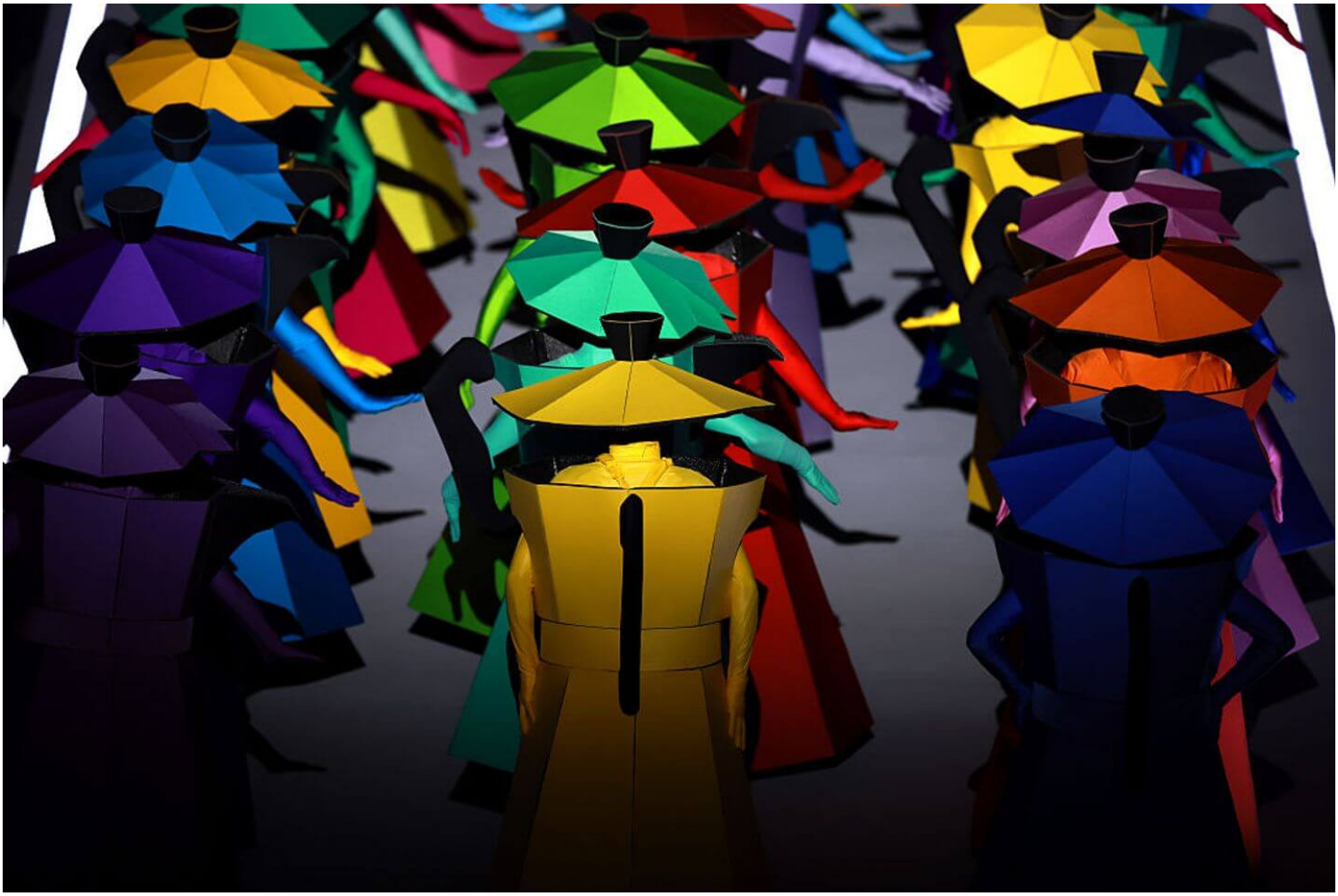
Archetype

Χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες 2026: Αρμονία και ιταλικό industrial design

Χριστίνα Ιωακειμίδου - 25/02/2026

Όταν το design συνάντησε τον αθλητισμό και έγινε αναπόσπαστο μέρος της Ιστορίας μιας χώρας

Εικόνα Εξωφύλλου: cdn-media.theathletic.com

Οι **Χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες 2026** στο Μιλάνο έριξαν αυλαία. Η Τελετή έναρξής τους, όμως, μας εντυπωσίασε για πολλούς λόγους. Ο στόχος για την *Αρμονία*, την *Ομορφιά* και τη διαδρομή στη μοντέρνα Ιστορία της Ιταλίας μπόρεσε να προσδώσει στην τελετή έναν πιο «ανθρώπινο», σύγχρονο χαρακτήρα, από τον οποίο, ωστόσο, έλειπαν τα τεχνολογικά εφέ. Ίσως αυτή η αναλογική, λιγότερο τεχνολογική, ματιά των

διοργανωτών μάς είναι περισσότερο οικεία, παρά την επικράτηση του AI γύρω μας.

Όμως, οι Ιταλοί έκαναν και αυτό που περιμέναμε. Έβαλαν τα επιτεύγματα του industrial design στο επίκεντρο της τελετής. Ξεπέρασαν τα όρια της αρχαίας τους Ιστορίας και του *Antonio Canova*. Μας έδειξαν ότι τα μοντέρνα τεχνολογικά προϊόντα είναι μέρος της ιστορικής πορείας της χώρας τους, τα σύνορα της οποίας έχουν ξεπεράσει. Εμείς ξεχωρίσαμε πέντε προϊόντα ιστορικού design που παρουσιάστηκαν τόσο στην Τελετή έναρξης, όσο και κατά τη διάρκεια των αγώνων.

Το διάσημο τραμ του Μιλάνο

Το **Ventotto**, όπως είναι γνωστό, είναι ίσως το πιο αναγνωρίσιμο τραμ της Ευρώπης. Αν και τα τραμ δεν αποτελούν ιταλική εφεύρεση, καθώς η πρώτη ευρωπαϊκή σειρά τραμ εμφανίστηκε το 1888 στο Βερολίνο από τη Siemens, το μιλανέζικο *Series 1500* σχεδιάστηκε και κινείται από το 1928 στους δρόμους του Μιλάνο. Εντύπωση προκαλεί, ότι οι γραμμές και πολλά από τα βαγόνια του τραμ επέζησαν των ισχυρών βομβαρδισμών του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου.

Πηγή εικόνας: upload.wikimedia.org

Ο σχεδιασμός του τραμ βασίστηκε στα αμερικανικά μοντέλα «Peter Witt», ωστόσο οι Ιταλοί μηχανικοί της ATM (Azienda Trasporti Milanesi) προσάρμοσαν το σχέδιο στην ιταλική αισθητική και τις ανάγκες των στενών δρόμων. Με το νέο design, η είσοδος γινόταν μόνο από την μπροστινή πόρτα, όπου βρισκόταν ο εισπράκτορας στο γραφείο του. Αυτό άλλαξε την κοινωνική ροή μέσα στο βαγόνι, δημιουργώντας μια αίσθηση τάξης στην ανερχόμενη ιταλική αστική τάξη.

Εσωτερικά, τα βαγόνια είναι επενδυμένα από ξύλο ανοιχτόχρωμης οξιάς, ενώ τα γυάλινα φωτιστικά της οροφής θυμίζουν μέχρι και σήμερα το στυλ Art Deco. Επιπλέον, σε κάποια βαγόνια υπάρχουν περίτεχνες λεπτομέρειες από ορείχαλκο. Εξωτερικά, τα βαγόνια χαρακτηρίζονται από το μακρόστενο σχήμα τους και τους τρεις διαφορετικούς χρωματισμούς που πέρασαν στην ιστορία: το αρχικό κίτρινο/λευκό, το σκούρο πράσινο του '30, και το σημερινό ιστορικό κίτρινο-της-κρέμας (*Giallo Milano*).

Ferrania Elioflex

Η ιταλική απάντηση στα φιλμ της Kodak δεν αφορά μόνο τα φιλμ. Το 1948-50, στο Μιλάνο, η εταιρεία δημιουργεί μία από τις φωτογραφικές μηχανές, τη **Ferrania Elioflex**, αποτελώντας ίσως ένα από τα εμβληματικότερα δείγματα της «ιταλικής μεταπολεμικής αναγέννησης». Με το στιβαρό της σώμα από χυτό αλουμίνιο και τις Art Deco αναφορές, η μηχανή αυτή επαναπροσδιόρισε την Pseudo-TLR κατηγορία, μετατρέποντας ένα χρηστικό εργαλείο σε ένα αντικείμενο υψηλού design που ισορροπεί ανάμεσα στη στιβαρότητα του μετάλλου και την κομψότητα των γραμμών του.

Πηγή εικόνας: mistermondo.com

Στο κέντρο της σχεδιαστικής της φιλοσοφίας βρίσκεται η αφαίρεση: ένα μεγάλο, φωτεινό σκόπευτρο που προσφέρει μια σχεδόν κινηματογραφική εμπειρία θέασης και μια συμμετρική πρόσοψη που υμνεί τον μινιμαλισμό. Η Elioflex δεν επιβλήθηκε μέσω της τεχνικής πολυπλοκότητας, αλλά μέσω μιας περισσότερο «δημοκρατικής κομψότητας», επιτρέποντας στον ερασιτέχνη της δεκαετίας του 1950 να καδράρει την πραγματικότητα σε τετράγωνο φορμά 6x6 με απαράμιλλο στυλ.

Σήμερα, η Elioflex παραμένει ένα cult icon που ξεπερνά τη φωτογραφική της αξία. Είναι ένα γλυπτό τσέπης που ενσαρκώνει την ιταλική *bella figura*, μια υπενθύμιση πως η τεχνολογία, όταν ντύνεται με οραματικό design, παραμένει διαχρονική.

Οι Moka Bialetti

Οι θρυλικές εσπρεσιέρες της Bialetti δεν είναι απλώς μηχανές καφέ. Είναι ένας θρύλος του ιταλικού industrial design και της ιταλικής κουλτούρας. Από το 1933, όταν πρωτοσχεδιάστηκαν από τον Alfonso Bialetti, αποτελούν τομή στην ιστορία του design, συνδυάζοντας την industrial αισθητική με τη λειτουργική καινοτομία. Το εμβληματικό οκταγωνικό σχήμα της δεν είναι μόνο αισθητική επιλογή. Η πρισματική δομή επιτρέπει την ομοιόμορφη διάχυση της θερμότητας, ενώ οι γωνίες διευκολύνουν το κράτημα για το σφράγισμα της συσκευής, με τη γενικότερη διαδικασία να βασίζεται στη θερμοδυναμική. Η πίεση του ατμού ωθεί το νερό μέσω του φίλτρου, προσφέροντας ένα πλούσιο εκχύλισμα χωρίς την ανάγκη περίπλοκων μηχανισμών.

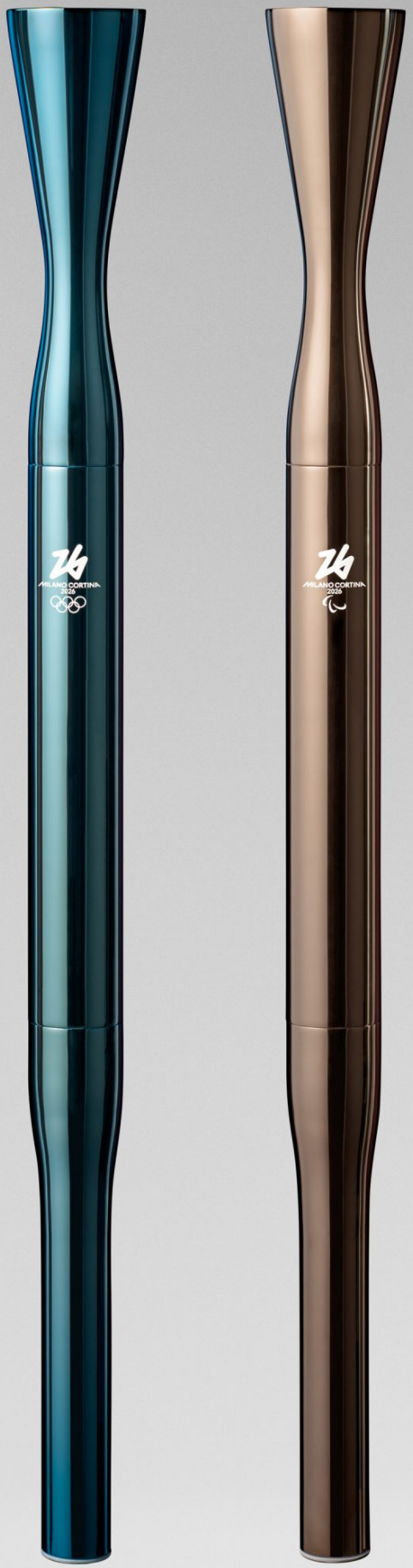
Dolce & Gabbana για Baretti | Πηγή εικόνας: cdn.mos.cms.futurecdn.net

Η Moka είναι κατασκευασμένη από χυτό αλουμίνιο, μέταλλο-σύμβολο του ιταλικού μοντερνισμού εκείνης της εποχής, συνεπώς *παλαιώνει* μαζί με τον χρήστη της. Όμως, το αλουμίνιο δεν είναι τυχαίο ως υλικό κατασκευής. Με τη χρήση, το υλικό απορροφά τα έλαια του καφέ, βελτιώνοντας το γευστικό αποτέλεσμα, επιτρέποντας το επιθυμητό seasoning.

Σήμερα, η Bialetti εκτίθεται σε κορυφαία μουσεία, όπως το **MoMA** και το **Science Museum** του Λονδίνου. Είναι ένα σπάνιο παράδειγμα αντικειμένου που παραμένει σχεδόν απαράλλαχτο για έναν αιώνα, αποδεικνύοντας ότι το σωστό design είναι διαχρονικό, οικολογικό και πολιτισμικά επιδραστικό.

Η Ολυμπιακή δάδα Essential

Η δάδα των Χειμερινών Ολυμπιακών Αγώνων 2026 σχεδιάστηκε από τον αρχιτέκτονα και καθηγητή του MIT, Carlo Ratti, παντρεύοντας τον ιταλικό μινιμαλισμό με την τεχνολογία αιχμής. Η φιλοσοφία του *Studio Carlo Ratti Associati* ήταν η αποφυγή της προσθήκης περιττών διακοσμητικών στοιχείων, ούτως ώστε να αναδειχθεί η **ολυμπιακή φλόγα**. Για να γίνει αυτό δυνατό, η δάδα διαθέτει μια κατακόρυφη σχισμή κατά μήκος της, η οποία επιτρέπει στον κόσμο να βλέπει τον εσωτερικό μηχανισμό καύσης. Αυτό συμβολίζει τη διαφάνεια και την τεχνολογική ειλικρίνεια, ενώ ο χρωματισμός της σε γαλαζοπράσινους τόνους, που ονομάζεται *Shades of Sky*, είναι εμπνευσμένος από τον ουρανό των Άλπεων. Αντίθετα, η δάδα των **Παραολυμπιακών Χειμερινών Αγώνων** έχει μπρονζέ τόνους και ονομάζεται *Mountains of Light*, συμβολίζοντας ως ένας πυρσός τη δύναμη και την ανθεκτικότητα. Ως προς το σχήμα τους, και οι δύο δάδες θυμίζουν ένα φλάουτο ή την κίνηση ενός σκιέρ στο χιόνι, με καθαρές, αεροδυναμικές γραμμές.

MILANO CORTINA
2026
MILANO CORTINA
2026

Πηγή εικόνας: static.dezeen.com

Οι δάδες, όμως, έχουν σχεδιαστεί με επίκεντρο τη βιωσιμότητα. Έτσι, αντί να κατασκευαστούν χιλιάδες δάδες, όπως γινόταν παλιά, η *Essential* είναι σχεδιασμένη για να επαναφορτίζεται και να χρησιμοποιείται έως και 10 φορές. Με τον τρόπο αυτό, η παραγωγή περιορίστηκε σε μόλις 1.500-2.000 τεμάχια. Επιπλέον, το υλικό κατασκευής είναι **ανακυκλωμένο αλουμίνιο** και κράμα ορείχαλκου, ενώ χρησιμοποιεί bio-LPG, ένα καύσιμο που παράγεται από 100% ανανεώσιμες πηγές (οργανικά υπολείμματα και μαγειρικά έλαια) από την εταιρεία Eni.

Τα έπιπλα της Edra

Στην τελετή έναρξης και στους επίσημους χώρους του *Casa Italia*, η ιταλική εταιρεία **Edra** δεν πρόσφερε απλώς έπιπλα, αλλά μια οπτική εμπειρία που συνέδεσε την άνεση με το τοπίο των Άλπεων. Η εταιρεία χρησιμοποίησε σε όλα τα έπιπλα eco-fur και υλικά μεγάλης διάρκειας ζωής, ευθυγραμμισμένα με το «πράσινο» προφίλ των αγώνων.

Το πρώτο σχέδιο της Edra, που ντύνει τους χώρους των Ολυμπιακών Αγώνων, είναι το μοντέλο **Cipria**, σχεδιασμένο από τους Fernando & Humberto Campana. Αποτελείται από εννέα μαξιλάρια γεμισμένα με *Gellyfoam®*, ένα υλικό αποκλειστικά πατενταρισμένο της εταιρείας, που προέρχεται από την αεροναυπηγική, ενώ για τους Ολυμπιακούς Αγώνες του Μιλάνο-Κόρντινα χρησιμοποιήθηκε μια ειδική επένδυση από **λευκή οικολογική γούνα**, η οποία δημιουργεί μια άμεση οπτική αναλογία με τους όγκους του χιονιού. Είναι ένα αντικείμενο που "καλεί" τον θεατή να βυθιστεί στην απαλότητα, συμβολίζοντας τη φιλοξενία των αγώνων.

Cipria (Edra) | Πηγή εικόνας: martinelstore.com

Ο καναπές/πολυθρόνα **On the Rocks** του Francesco Binfaré, που εξυπηρετεί τους χώρους υποδοχής, στερείται σταθερού σκελετού! Πρόκειται, ουσιαστικά, για ανεξάρτητα γεωμετρικά σχήματα που θυμίζουν τεράστια κομμάτια πάγου ή βράχους που έχουν λαξευτεί από τον άνεμο. Η δυνατότητα να διαμορφώνεται ελεύθερα στον χώρο αντανακλά την ευελιξία του σύγχρονου design, προσφέροντας διαφορετικές γωνίες θέασης, όπως ακριβώς μια κορυφή βουνού, ως σύμβολο της Κορτίνα.

Πηγή εικόνας: cdn.habitusliving.com

Τέλος, σε ειδικά σημεία της τελετής, είναι τοποθετημένη η πολυθρόνα **Getsuen**, σχεδιασμένη από τον Ιάπωνα Masanori Umeda. Ο σχεδιασμός αναπτύσσεται σε σχήμα κρίνου, ενώ χρησιμοποιήθηκαν ψυχρές, ιριδίζουσες αποχρώσεις. Παρά την οργανική και εύθραυστη, σχεδόν γλυπτική, μορφή της, διαθέτει έναν κρυφό ατσάλινο σκελετό, αποδεικνύοντας ότι το ιταλικό design μπορεί να κρύβει στιβαρή μηχανική πίσω από την απόλυτη κομψότητα.

Getsuen (Edra) | Πηγή εικόνας: monologuelondon.com

Οι φετινοί Χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες μάς δίδαξαν ότι το design είναι μέρος της κουλτούρας μιας χώρας. Ή καλύτερα: Είναι η συνέχεια της ιστορικής εξέλιξης του κάθε πολιτισμού.

Πηγές/Further reading

Edra Official Partner Casa Italia Milano Cortina 2026. Από: https://www.edra.com/en/vart/239249/Edra-at-the-three-Casa-Italia-venues.

Ferrania Elioflex. Από: https://camera-wiki.org/wiki/Ferrania_Elioflex

Ferrania. Από: https://en.wikipedia.org/wiki/Ferrania

Moka Express: the original Italian coffeemaker, since 1933., Από: https://www.bialetti.com/ee_en/moka-express-experience

Trams in Milan. Από: https://en.wikipedia.org/wiki/Trams_in_Milan.